

JÓ HÍR

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

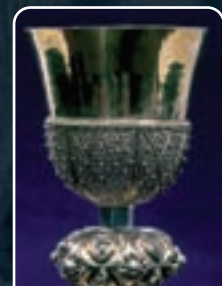
Visszatekintő
4-8. oldal

Papi találkozó
4-5. oldal

Kiállítás
16-17. oldal

„Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát,
vegye föl mindennap a keresztjét.” (Lk 9,22-25)

TARTALOM:

<i>Kvanduk Frigyes</i> Aki nem születik újjá, nem láthatja meg az Isten or- szágát	3
Visszatekintő	4-8
<i>Rosner Zsolt</i> Kié a templom?	9
<i>Kajtár Edvárd</i> Biblia és liturgia VI.	10
<i>Gesztesy András</i> Március 19. Szent József, a Boldogságos Szűz Mária jegyese	10-11
<i>Ivasivka Mátyás</i> Nagy Ernő karnagy hatvan éves	11
<i>Bognár Attila</i> Fiamat csak megbecsülik	12-13
<i>Ivasivka Mátyás</i> Énekelt Janus Pannonius versek	13
<i>Schmidt Pál</i> Látni, láttatni, cselekedni	14-15
<i>Takács Gábor</i> „havi kétszáz pengő fixszel...”	15
<i>Takács Gábor</i> „Keleten a helyzet változatlan”	16
Közlemények	16-19

Alapító: A pécsi megyéspüspök
Felelős szerkesztő: Fazekas Orsolya
Szerkesztőbizottság:
Bognár Attila, Garadnay Balázs,
Gesztesy András, Kajtár Edvárd,
Kajtárné Tiborcz Mária,
Kvanduk Frigyes, Takács Gábor
Szerkesztőség:
7621 Pécs, Szent István tér 23.
E-mail: sajtoiroda@ordinariat.hu
Fotó: Fazekas Orsolya
Layout: Komáromi Csaba
Felelős kiadó: Fény Kft.
7624 Pécs, Káptalan utca 6.
Nyomda:
MacMaestro Kft., Pécs

„... aki nem születik újjá, nem láthatja meg az Isten Országát.” (Jn 3, 3)

Kvanduk Frigyes

Szent Atanáz a IV. században azt hangsúlyozta, hogy aki lebecsüli a Negyvennapot, az nem ünnepelheti meg a húsvétot. Ebben az időben, az egész egyházban meg volt a lelkiéletnek ez az igen fontos időszaka. A negyven napban keresztény elődeink gyakorolták az önmegtartóztatást, naponta hallgatták a Szentírást magyarázó beszédeket, a keresztségre készülők vizsgálatokon estek át, a bűnbánók pedig nyilvános vezekléssel tettek eleget botránkozató bűneikért.

Amint a húsvét az apostoli időkre nyúlik vissza, majdnem olyan réginek mondható az azt megelőző böjti időszak. Kezdetben a böjtygyakorlat különböző volt, kinek-kinek egyéni buzgóságára bízták. A böjti gyakorlatok nem önmagukért voltak, hanem a Megváltóval való találkozást készítették elő annak szívében, aki a Föltámadottat kereste. Szent Ambrus mondja: „siessünk hát az Élethez! Ha valaki érinti az Életet, élni fog. Megérintette az asszony, ki ruhájának szegélyét illette és megszabadult a haláltól... Keressük hát az Élőt! ... Karoljuk át lábait és boruljunk le előtte, hogy nekünk is mondja: Én vagyok a világgosság! – Ne féljete a haláltól, én vagyok az Élet!”

Naponta tapasztaljuk, hogy nincs harmónia az életben: nem ismerjük sem környezetünk, sem az élet igazi titkát. Saját erőnkéből nem tudjuk megoldani az életünket. Sok emberben felmerül a kérdés – kinek vagyok fontos, van-e valaki, aki egy mindent elsöprő szeretettel szeret? Ha rádöbbenek, hogy a világ szeretetből született és minden irgalomban, jóságban ez a szeretet van jelen, akkor valami új kezdődik számomra. János evangéliumában az a létmód, amely távol van a szeretettől a bűn, mely sötétség, rabszolga-élet. Ennek oka, hogy az ember nem ismeri az Istent, elidegen-

dett tőle: „*Ti a hangját sem hallottátok soha, arcát sem láttátok, s igéje nem marad meg bennetek, mert nem hisztetek abban, akit Ő küldött*” (Jn 5, 37-38). A bűn lényege: „*Nincs meg bennetek Isten szeretete.*” (Jn 5, 42) Valami kilátástalan tapogatózás – botladozás ez az elidegenedett állapotunk. A megváltás úgy történik, hogy Isten kinyilatkoztatja magát, föltárja szeretetét. A megváltás János szerint újjászületés, az új ember megszületése. A bűn létmódjából a szeretet isteni létmódjába lép át az ember. A megváltásban Jézus nem egyszerűen elmondta, hogy Isten szeretet, hanem Ő szeretett egészen a halálig: „*úgy szeretete Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda*” (Jn 3, 16).

Sőt, Jánosnál a szenvedés is szeretetből fakadó önátadás: „*senkinek sincs nagyobb szeretete annál, mint aki életét adja barátaiért*” (Jn 15, 13). A kereszt egy forrás, ahonnan Isten szeretete, élete kiárad a világra. Ezért János a keresztalált születésnek ábrázolja. Jézus Nikodémusnak mondja, a magasból kell újjászületnünk. Onnan jön az új élet. „*Aki nem születik újjá, nem láthatja meg az Isten Országát*”.

Az új, valódi életnek az ajándékát élték meg az apostolok és az első keresztények Jézus halálában és feltámadásában. Az Ő szeretetét folytatták bezárult világuk megtagadásában, és az Ő szeretetének befogadásában. Nagyon más ez az élet, mint a mi globál világunk, mások az élet jelei, remény, béke, irgalom, kegyelem.

Jézus keresztiére azt is írhatnánk, így szeretett az Isten – még pontosabban – így szeret most az Isten. Ahol megélték ezt a jelent az emberek, ott élt valami több mint a pusztai emberi élet. Ebből az embert szerető jelenlétből született és születik Jézus közössége – ennek lehet története, lehet 1000 éve. Ami ezt a múltat és jelent fémjelzi, az Ő szeretete; újjászületésünk. •

Papi Találkozó és kitüntetés

Scitovszky János díjat alapított utóda, Mayer Mihály megyéspüspök

A már hagyományos, minden évben megrendezésre kerülő papi találkozó volt a Bazilikában február 11-én. E napon ünnepelte püspökké szentelésének 20. évfordulóját Mayer Mihály megyéspüspök, aki a Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök által bemutatott szentmise végén adta át az újonnan alapított Scitovszky és Janus díjakat.

Az ünnepi szentmise végén Garadnay Balázs helynök az alábbi szavakkal méltatta Scitovszky János, egykori püspököt:

A 160 évvel ezelőtt élt pécsi püspök, később esztergomi érsek számos érdeme közül csak egyet szeretnék kiemelni, ami rámutat: miért alapított ma Mayer Mihály püspök úr Scitovszky-díjat.

Az ő püspöki szolgálata előtt városunkban csak a fiúk számára volt katolikus iskola, ő pedig a lányok nevelésére is nagy gondot fordított, mert tudta, milyen fontos a családi nevelésben **az anya szerepe**.

A leányifjúság oktatási és nevelési lehetőségét megteremtve Scitovszky püspök a családok megalapozójává lett egyházmegyénkben. Egyszerre biztosította a családanyák megfelelő képzését és lelki nevelését, és azt, hogy mindez **közösségben** történjen – hiszen az Egyház közösség, Krisztussal levésünk közösség, a család közösség, a Mennyei boldogságunk közösség, a Szentháromság közösség, a mi Istenben létünk itt a földön és majd a Mennyben közösség. És erre a **közösségformálásra** hívta Pécsre Scitovszky püspök a Miaszszonyunk Női Kanonokrendet. Zárdát és iskolát épített nekik, hogy közösségformáló tevékenységükkel megerősítsék a családokat.

Napjainkban is igen fontos az oktatás és a nevelés: mire és miként vezetjük a ránk bízottakat. **Felelősek vagyunk**

minden kimondott szóért és minden tettért, ami megérintette embertársunkat, de azért is, amit elmulasztottunk. Felelős minden ember, akinek módjában áll szólni és cselekedni. De még inkább felelős az a személy, akinek hivatása a közlés, az útmutatás és az élre állás.

Felelős sok ember és intézmény. A **média szerepe** például igen fontos a közösségformálásban. Sajnos azt tapasztaljuk, hogy a média

időnként „eltéved”: nem tudja, vagy nem enged neki tudni, merre van a jó oldal, és amit ebben az „eltévedt” pozíciójában közvetít, az nem feltétlen pozitív érték. Ha a média embere igényeket akar kiszolgálni, és elismerésre szert tenni, nem biztos, hogy az igazságot fogja képviselni. Mindegyikünknek naponta számtalan **döntést kell hoznunk**: melyik oldalra állunk, mint képviselünk, milyen közösséget kínálunk embertársainknak.

Mayer Mihály püspök úr egyházmegyénk millenniumának évében Scitovszky-díjat alapított, és olyan személyeket kíván vele kitüntetni, akik jelentősen hozzájárultak egyházmegyénk szellemi arculatának kialakításához, fejlesztéséhez, felvirágoztatásához. Miként Scitovszky püspök maradandót alkotott egyházmegyénkben, a püspök úr olyan személyeknek szánja ezt az elismerést, akik életművükkel az Egyházat, azt embert szolgálták.

Ez az elismerés kifejezi, mennyire értékeli a püspök úr azokat, akik a döntéshelyzetben a jó oldalra tudnak állni.

A díjat két személy kapta:

DR. LÁSZLÓ LAJOS (1925-) Szekszárdon született, élete javát Pécsen élte. De mindkét városhoz – amely egyházmegyénk két megyéjének székhelye – mély érzelmi és irodalmi szálak fűzik. Bölcsész-doktor, író, újságíró, és rádió műsorszerkesztő. Készített tv- és rádiójátékokat, dokumentumfilmeket. 18 kötete jelent meg magyarul és 2 németül. **BÁLING JÓZSEF** a DN főszerkesztő-helyettese volt, hajnaltól késő estig dolgozott, a

lap sarkalatos személyes volt. Sokat fáradozott a magyarországi németiség kulturális és lelki összetartásáért a Baranyai Német Nemzetiségi Szervezetek Közössége, és a

Nemzetiségi Művészeti Tanács elnökeként. Előadásokat tartott a hazai németek egyházi hovatartozásáról, vallásgyakorlásáról és kulturális életéről. Elkötelezetten

szolgált az olvasók méltó és hiteles tájékoztatását. Ugyancsak ezen az ünnepen adományozott Janus Pannonius – díjat Mayer Mihály. Felvezetőjében Garadnay Balázs helynök elmondta: Méltán vagyunk büszkék püspökeinkre. Igen sok kiváló főpap volt közöttük, akik maradandót alkottak a hittudomány és a

lelki élet terén, de elismerést váltottak ki tudományos, kulturális és szociális tevékenységükkel is. A néhány irodalmár püspökünk között a legnevesebb, a közelmúltban új-

ratemetett Janus Pannonius, aki kiemelkedő magasságra jutott a költők között. Az egykori püspökről elnevezett irodalmi díjat **BOGNÁR ATTILA** szajki plébános kapta, aki az Egyházmegyei Millenniumi Himnusz szerzője. •

Az egyházmegyei szentszéki bíróság tagjai újították meg fogadalmukat február közepén a Püspöki Palota kápolnájában. A bíróság foglalkozik természetes vagy jogi személyek jogainak érvényesítésével, megvédésével, büntetendő cselekmények esetén meghatározott büntetések kiszabásával. A pécsi egyházmegyei bíróságnak 26 tagja van. A tagok nagy része felszentelt pap, de vannak köztük civil egyházjogászok is. •

Templomuk búcsúnapiját, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepét tartották február 2-án a pécsi Belvárosi plébániatemplomban. Az ünnepre meghívást kaptak a kisgyermekes édesanyák, édesapák, hogy a család kötelékét erősítve ünnepélyes áldásban részesülhessenek Jézus bemutatásának napján. A szertartás keretében gyertyás körmenetben vonultak végig a templomon, majd hittanosok eljátszották az evangéliumi történetet. A prédikációban Sümegi József diakónus beszélt az egyházmegye millenniumáról, és az emberek lelki megújulásáról.

Megújult a Piusz templom Pécsen. Az elmúlt esztendőök folyamán számos alkotással bővült, vált szebbé a templom, melyeket február 9-én áldott meg Mayer Mihály megyéspüspök. A Lourdes-i barlang előtti kaput Serbakow Gábor ötvösművész készítette. •

Lelkiségi mozgalmak találkoztak a székesegyházban. II. János Pál pápa Urunk bemutatásának ünnepét (február 2.) a Megszentelt Élet napjává nyilvánította. Mivel nemcsak a szerzetesek kötelezik el magukat az Úr szolgálata mellett, hanem a világban élők is gyakran egy konkrét lelkiségi irányzat szerint élik életüket, ezért Mayer Mihály meghívta a Bazilikába a pécsi egyházmegye lelkiségi csoportjait is, hogy együtt ünnepeljenek. Napjainkban harminc féle csoport működik az egyházmegyében, melyek különböző korosztályokat karolnak fel. •

Szerzetesek napja volt a székesegyházban február 2-án. A megjelent rendtagok szentmisén vettek részt a Corpus Christi kápolnában, majd ezt követően Hegedűs Odó OSB előadását hallgatták. •

Farsangoljunk...

Atelet búcsúztató farsangi bált szervezett a tamási egyházközség február 14-én, melynek nyitó táncát a hittanosok egy csoportja a Bécsi keringővel tette emlékezetessé. A bál védnöke Hirt Ferenc országgyűlési képviselő volt. •

Kajtárné Tiborcz Mária

Az egyházmegye honlapja:
www.pecs.egyhazmegye.hu

Jézus nyomába szegődve

Az Egyházmegyei Rendezvényszervező és Programiroda az idén február 14-én tartotta hagyományos zárandoktalálkozóját. A hálaadó szentmisét Garadnay Balázs helynök úr mutatta be a zsúfolásig megtelt székesegyházban.

A helynök úr homíliájában arra tanított bennünket, hogy ne csak magunkra gondoljunk, hogy milyen lehetőségeket élvezhettünk, hanem azokra is tekintünk, akik lehetővé tették számunkra ezt az utazást: a szervezők munkájára és családtagjainkra, és őket is hálaival hozzuk az Úristen színe elé.

A zárandokutakról ne csak jó elhatározásokkal jöjjünk haza, hanem itthon legyünk hirdetői annak, amiben a szent helyeken részesültünk. A pusztában vándorló zsidók emlékhelyeket állítottak, hogy soha el ne felejtsek, hogy milyen jó hozzájuk az Úr. Nekünk is megjelölt emberekké kell válnunk, hogy ne feledkezzünk meg Isten jóságáról, amit embertársaink felé továbbítanunk kell. Ez a legfőbb célja a zárandoklatnak: szeretnénk jobbá lenni. A zárandokok az utak során megtapasztalhatták, nem rosszabbak az esélyeik, mint Jézus kortársainak, mert minket Ő ugyanúgy közel enged magához, és szinte tapinthatjuk az Isten országáról szóló tanítását. Amikor az ember egy zárandokút során a nehézségekkel találkozik, megérzi, hogy ezek megszentelt küzdelmek. Ezeknek üdvtörténeti jelentősége van. Senki nem menekülhet meg: kötelező az áldozatot meghozni. De azt is megtapasztaljuk, hogy az Úr soha nem hagy el bennünket. Az egyház sziklára épült, és tudatában kell lennünk annak, hogy amit Jézus alkotott azon a pokol kapuja sem vehet erőt.

Azon a lelki úton akarunk járni, amit Szent Pál tett meg a damaszkuszi úton: a Jézust még nem ismerő emberből, a Krisztusért mindent elhagyó emberré vált. Saulra a damaszkuszi úton sötétség borult azért, hogy átrendeződjön benne a kép. Ami eddig meghatározó erejű volt a számára, jelentőségét veszítse, s amit eddig kizárt az életéből, az kerülhessen a középpontba. Áldozat nélkül bennünk sem történhet változás. Aki az Istenhez akar tartozni, annak le kell tenni a kezéből mindazt, amihez eddig görcsösen ragaszkodott.

A Lourdes-ben járók Máriától megajándékozottként térhettek haza. Volt, aki testben, volt, aki lélekben gyógyult meg a szent helyen. Ezt az utóbbi a fontosabb, ugyanis természetfölötti azt megtapasztalni, hogy valaki továbbra is hordozza a testi betegségét, de lélekben megérett arra, hogy Krisztussal viselje a szenvedést.

A helynök úr homíliájának a végén arra buzdította a résztvevőket, hogy éljenek a megszerzett javakkal, váltsák tettekre a zárandokúton tett elhatározásokat, amire a Szentlélek indította őket, készséges lélekkel teljesítsék az embertársaik javára.

A szentmisét követően a Dómmúzeumban tájékoztatást kaptunk az ideai zárandokutakról, és átadták a fotó- és novellapályázat jutalmát: 1.helyezést Korom József és Korom Józsefné, 2.helyezést Dr. Kóhalmi Lászlóné ért el.

Különdíjban részesültek: Dr. Chvojka János és Lantos János, akik a zárandokok legfittebb korelnökei. Jó egészséget kívánunk nekik!

Különdíjban részesültek még: Klippel Klára és Farkas Ferencné, akik a legaktívabb segítői a programirodának. A fogadáson egy-két zárandoktársunkat kérdeztem az utak során szerzett tapasztalataikról:

Rózsa József: Számomra a zárandokolni annyi, mint egy cél felé haladni. Nem az ott tartózkodás és mindent

látás a fontos, hanem a biztos cél felé haladás. Mi, keresztények egy életúton haladunk. Nem egy körforgásban vagyunk, hanem határozott cél felé tartunk. A zárandoklat ennek a lekicsinyített mása: leküzdve a nehézségeket el szeretnénk jutni valahova. A Szentföld, ahol Jézus nyomában jártunk, jelentette számomra a legnagyobb élményt. Azóta a Bibliát is más szemmel olvasom. Ez az utazás a hitemben erősített meg, és adott erőt ahhoz, hogy itthon a mindennapi élet terheit Krisztussal és Krisztusért tovább tudjam hordozni.

Oszertag Erzsébet: Két zárandoklatot szeretnék megemlíteni, ami nagy hatással volt rám. Az egyik a Medjugorjében tett látogatás. Nagyon megérintett az a csend, lelki nyugalom, ami ott körülvett. Mélyen hatottak rám a közös imák, a szentmisék. A magyaroknak, akár a Felvidékről, akár Erdélyből érkeztek, együtt tartottak szentmisét, amelynek a végén együtt elénekeltük a székely és a magyar himnuszt.

Tavaly eljutottam a Szentföldre. Felejthetetlen élmény volt ez a zárandoklat. Nemcsak a látnivalók nyűgöztek le, hanem a lelki átalakulás. Teljesen más emberré lesz ott a zárandok, ha Istenre hagyatkozik. Mind az, amit a bibliai történetekből megismertem, valósággá vált.

Sokat jelentett Garadnay Balázs atya lelki vezetése, aki kedvességével, törődésével, Krisztus szeretetét közvetítette a csoport tagjainak.

Dr. Molnár Lenke: Azt mindannyian tudjuk, hogy a világ tele van szebbnél szebb helyekkel, ahova a mai világban elég könnyen eljuthat bárki. A világnak sok helyén jártam már, de rájöttem arra, hogy nem mindegy, hogyan, miért, kivel megyünk ezekre az utakra. Azon túlmenően, hogy az ember látja a természet szépségeit, az emberi alkotásoknak a nagyságát, valami mást, valami lelkit is kell, hogy várjunk, kapjunk. Nekem ebben óriási segítséget adott a Pécsi Egyházmegyei Rendezvényiroda által szervezett zarándokutakon való részvétel, mert a technikai előnyökön túl, - a tökéletes szervezés, megfelelő szállás, idegenvezető -, egy olyan pluszt tudott adni, amit semmilyen más úton nem tapasztaltam. Nem elég az, hogy ami szép, ami tetszik, azt lefényképezzem, hanem rögzülni kell az élményeknek a lelkünkben is, mert így válik a zarándokút ajándékká. Számomra legcsodálatosabb utazás a két éve Szentföldön tett látogatás volt. Azt hiszem, sokszor igazán föl sem tudtam fogni ésszel, hogy azokon a helyeken járunk, ahol kétezer évvel korábban Jézus Krisztus járt. Minden gondolatunkat betöltötte a krisztusi jelenlét hite.

Bábel Józsefné: A szentföldi zarándoklat a lelkünket erősítette meg, sokkal erősebbek lettünk hitünkben. Csodálatos volt látni azokat a városokat, azt a vidéket, ahol Jézus járt, ahol tanított. Hajózni a Genezáreti - tavon, állni a Jordán vízében, felmenni a Tábor hegyére, keresztutat járni Jeruzsálemben, amit ez jelentett, annál csodálatosabb érzés nincsen. A napi szentmisék alatt együtt éltük meg a lelki békét, örömet. Mindezért nagyon sok köszönettel tartozunk a rendezvényirodának, aki lehetőséget nyújtott, hogy ilyen helyekre megfelelő fizikális feltételeken túl lelki vezetéssel juthassunk el.

Haider Márta

Együtt – Értetek!

ATOT Sásdi Általános Iskola aulájában 2009. február 14-én került megrendezésre az a diákkonferencia, amely a „Hétpróbás Hegyhátkerülő” cím elnyeréséért indított nemes versengés második fordulója volt a Sásdi Római Katolikus Plébánia szervezésében.

„Mit tehetünk lakókörnyezetünk kulturális és természeti értékeiért?” címmel február elejéig kellett elkészíteni a tizenegy versengő csapatnak azt a programtervet, amit márciusban, önkéntes munkájuk felajánlásával, felnőtt segítők, szakemberek, az önkormányzatok és a plébánia bevonásával megvalósítani szeretnének.

A 4-6 fős, főként felső tagozatos és középiskolás diákokból álló csapatok rengeteget dolgoztak. Fotókat készítettek településük jelentősebb természeti és épített örökségéről. Kiválasztották azt a helyet vagy épületet, amit szeretnének szebbé, rendezettebbé tenni. Erről a tervről készítették el a fényképekkel, zenével színesített 5-10 perces bemutatóikat, amit ennek a napnak a délelőtti megtekintettünk.

Felsőegerszegen, Mindszentgodisán, Oroszlón, Sásdon, Tormáson és Vázsnokon 11 helyszínen tervezték meg a fiatalok március 28-i önkéntes-napjukat. Lesznek, akik megtisztítanak egy turista-útvonalat, játszóteret, régi tűzoltókocsit festenek, parkosítanak, templomot takarítanak, vagy éppen parkrendezést, szemétszedést szerveznek.

A szakavatott zsűri tagjai /HARMATHNÉ KISVÁRI ZSUZSANNA, *kistérségi közoktatási, közművelődési és ifjúsági referens (Sásdi Többcélú Kistérségi Társulás)*, HAVASI LÁSZLÓ *természetvédő*, MAGDALI CSABA *irodavezető (Mobilitás, Dél-dunántúli Regionális Ifjúsági Szolgáltató Iroda, Pécs)*, SZEIFER CSABA *mb. igazgató (Sásd Városi Művelődési Központ és Könyvtár)*, SZIEBERT JUDIT *restaurátor (Pécsi Egyházmegye)*/ dicsőretekkel halmozták el az érdekesítő programokat előkészítő diákcsoportokat, ugyanakkor „csapatra szabott”, hasznos tanácsokkal látták el őket tervezett munkájukat illetően.

Különösen jó hangulatúvá tette a majd egész napos együttlétet, hogy a **Tett-Hely Ifjúsági Szolgáltató Hálózat** önkéntesei *Az Emberség Erejével Alapítvány, az Ifjúsági Klubok Szövetsége és a Pécsi Esélyek Háza bevonásával* Tett-Hely standot, kiállítást, játék-fórumot és zsonglór-játszóházat varázsoltak percekben belül az általános iskola aulájába, felejthetetlen élménnyel megajándékozva a résztvevő fiatalokat.

Hogyan tovább? „Együtt – Értetek dolgozunk!” – felelhetnék a lelkes fiatalok. A márciusi programnapon kerül ugyanis sor a tényleges, aktív munkájukra. Délelőtt és délután 3-3 óra alatt kell elvégezni a tervezett programokat. A csapatok élménybeszámolóit jelentik majd a hetedik próbátélt április 18-án, melyet az eredményhirdetés követ: a Hétpróbás Hegyhátkerülő címen kívül a csapatok értékes jutalmakra is számíthatnak szponzorainknak köszönhetően: MECSEXTREM PARK, HARKÁNYI GYÓGYFÜRDŐ, PÉCSI ÁLLATKERT ÉS TERRÁRIUM, GRAWE BIZTOSÍTÓ, továbbá a nagylelkű sásdi vállalkozók: BAZSINKA LÁSZLÓ vállalkozó, DEÁK GABRIELLA kereskedő, DOMBOVITS TIBORNÉ (Fornetti Látványpékség), ERŐSNÉ URBÁN ERIKA (Vegyeskereskedés), GELLNER ZSUZSANNA (Vegyesbolt Kereskedés), GLASZ CSABA (Gazdabolt), GYENES-JÓNÁS ZOLTÁN vállalkozó, GYURKOVICS ÉS TÁRSA KFT., JÁGER ZOLTÁN műkőkészítő, KATONÁNÉ BEBERIKA ERIKA (ZÉRO TURKA), KÓTAI RÓBERT (Mini Agro Gazdabolt), LÓKI LAJOSNÉ (Nyomtatványbolt), MAXI COOP ÁRUHÁZ, MEGGYESINÉ HEGEDÜS MÁRIA női fodrász, NAGY JÁNOSNÉ fodrász, NIEDLING GYULA (Hegyháti Erdőbirtokossági Társulat), SOMOGYVÁRI ISTVÁN (Gumiszervíz), SZABÓ TÜZÉP, TAKÁCS ENDRÉNÉ (Húsbolt), WALCZ JÁNOSNÉ (Vegyesbolt).

Rosner Zsolt helyettes plébános

Kié a templom?

A Gyerekkoromból emlékszem arra, hogy ha valami jól sikerült, akkor azt mondták a felnőttek, hogy „sikerült befejezned /elvégeznem/ stb.”, ha pedig valami nem sikerült, akkor azt mondták egymásnak: „elrontottad, te vagy a hibás”. Már akkor felhívták a figyelmemet szüleim, hogy közös a siker, közös a kudarc, az előbbit osszuk meg egymással, az utóbbit ne kenjük másra, hanem vállaljuk a felelősségünket.

Ezt a közös felelősségvállalást kell nekünk, mai felnőtteknek is megtanítanunk a gyerekeknek, a felnövekvő új nemzedéknek. Településeink díszét jelentő templomaink, kápolnáink állaga az útszéli feszületekkel, kápolnácskákkal együtt csak omlik-bomlik. Sokan vannak talán, akik úgy érzik: „én nem járok templomba, nem az én dolgom”.

A török időkben Pécsen a **Mindenszentek templomát** (ami ma az egyetlen gótikus műemléktemploma Pécsnek) felváltva használták a pécsi protestánsok és katolikusok, de volt olyan templom is az országban, amelyet deszkafallal körzépített kettéválasztottak, és az egyik részét az egyik felekezett használta, a másik részét a másik.

Igen, annak idején az egész település ott tolongott vasárnaponként a templomban, és ez ma nem így van. Sok helyütt csak havonta egyszer van szentmise, és az is lehetetlen időpontban. A családok pedig szétszóródtak, a szülők mindig dolgoznak, alig lehet szentmisére odaérni. Vannak bizonyára olyanok, akik otthon magukban imádkoznak, és nem is érzik szükségét annak, hogy elmenjenek templomba.

A régi idők embere azonban nem csak azért ment templomba, hogy imádkozzon. De még csak nem is azért csupán, hogy megmutassa vasárnapi ünneplős mentéjét vagy főkötőjét. **Fontos volt nekik, hogy összejöjjenek, beszélgesse- nek,** mégpedig egy olyan helyen a faluban, amely mindenkié.

Ez volt számukra **a templom: egy hely, amely mindenkié.** A saját portáját mindenki úgy csinósígtatja, szabja át, ahogy akarja, de a templom – amely mindenkié, és nemcsak a miénk, hanem a gyerekeinké és unokáinké, és majd az ő gyerekeiké és unokáiké is – *a templom az nem változik:* az ugyanolyan, amióta csak megépült: egyetlen feladat az, hogy megőrizzem a következő nemzedéknek.

Jó, hogy egyre többen fölfedezik ezt. **Jó jel,** hogy **Oroszlón** idősök és fiatalok egy csoportja összejött megbeszélni, hogy miként tudnának lépéseket tenni templomuk megőrzésére. **Jó jel,** hogy **Szágyon** az önkormányzat és a két kisebbségi önkormányzat közös ügyének tartja, hogy megszüntesse templomuk vizesedését. **Jó jel,** hogy mind a két községben, az önkormányzat és a lelkes felnőtt segítők egy csoportja a gyerekeket is megpróbálja megmozgatni a **Hétpróbas Hegyhátkerülő**-program keretében templomuk szépítgetése érdekében. **Jó jel,** hogy a baranyaszentgyörgyi önkormányzat ígéretet tett arra, hogy megpróbálja a megroggyant támfalat a templom előtt pályázati források felkutatásával helyrehozni. Jó jel, hogy egyre többen a magukénak vallják a templomukat.

Vallásos emberként az én véleményem persze az, hogy a lelkünk szárnyakat kap, a szívünk megtelik reménnyel, ha betérünk a templomba. Ezt azonban *mindenkinek magának kell felfedeznie,* én legföljebb segíteni tudok ebben. Azonban **mindenki** – még ha mindezt még nem érzi magában – **meghívást kap** őseink példáját szemlélve arra, **hogy magáénak érezze településének templomát,** melynek tornya messzire látszik, festményei ismeretlen világot tárnak ki előtte, s melynek csendje lehet, hogy egyszer (újra) megérinti a szívét. Feltevé, hogy lesz még temploma, s lesz még szíve. •

Rosner Zsolt helyettes plébános

Katolikus iskolák hittanversenyei

2009. április 18. szombat – záróverseny

katolikus iskolák alsó tagozatának
levelezős hittanversenye

SZERVEZŐ: Ciszterci Nevelési Központ, Pécs

2009. április 23. (csütörtök)

Katolikus iskolák felső tagozatos hittanversenye

SZERVEZŐ: Balogh Antal Kat. Ált. Isk., Paks

Az önkormányzati iskolákban tanuló hittanos gyerekek hittanversenye idén **április 25-én** Pécsen kerül megrendezésre, négy korcsoportban.

KORCSOPORTOK:

1. korcsoport: 3. osztályos tanulók,

Téma: a „klasszikus elsőáldozásra készülő tananyag („Bajtai tankönyv”, a 41. leckéig)

2. korcsoport: 4. osztály,

Téma: Az 1000 éves Pécsi Egyházmegye története („Kicsi zöld” tankönyv 9-12 éveseknek)

3. korcsoport: 5-6. osztály,

Téma: Az 1000 éves Pécsi Egyházmegye története („Kicsi zöld” tankönyv 9-12 éveseknek)

4. korcsoport: 7-8. osztály,

Téma: Az 1000 éves Pécsi Egyházmegye története („Nagy zöld” tankönyv 13-18 éveseknek)

Biblia és liturgia – VI.

A Biblia felolvasása a Szentmisén (3. rész)

Kajtár Edoárd

A Egy vasárnapi szentmisén általában öt szentírási részlet hangzik el: olvasmány, válaszos zsoltár, szentlecke, alleluja, evangélium (*nem számítva ide az énekek és a mise könyörgéseinek esetleges bibliai részeit*). E szövegek összeválogatása az egyes vasárnapokra nem véletlenszerű. Alapvetően kétféle összeállítást használunk: egyet az ún. évközi idő vasárnapjaira (*karácsony és nagyböjt közötti, valamint pünkösd és ádventi közötti időszakok*), a másikat pedig az egyházi év egyéb ciklusaira (*ádvent és karácsony, valamint nagyböjt és húsvét időszakai*). A nagy ünnepek körök olvasmányainak összeállítása meglehetősen egyszerű logika mentén fut: a kérdéses időszak vasárnapjainak adtak egy sajátos evangéliumi témát, ezt a mise evangéliuma hordozza, és ehhez kerestek megfelelő

részeket olvasmánynak, zsoltárnak, szentleckének, allelujás versnek. Az évközi idő olvasmánylogikája egy adott vasárnapra már bonyolultabb módon áll össze. Ezen vasárnapok során az alapkoncepció az evangélium folyamatos olvasása (*lectio continua*) Jézus nyilvános működésének megkezdésétől a passiójáig, vagyis az egymást követő vasárnapokra elosztva olvassuk folyamatosan a szöveget, ahol az egyik vasárnapon abbahagytuk az olvasást, onnan folytatjuk a következő vasárnapon. Például: a B év évközi 5. vasárnapján az evangéliumi részlet Márk könyvéből a következő: 1, 29-39; a következő vasárnapi (6. vasárnap): 1, 40-45 (*ezzel vége Márk könyvének első fejezete*); a hetedik vasárnapi: 2, 1-12 stb. Az olvasmányt az evangélium szövegének tartalmához válogatták ki a szerkesztők, vagyis azt a hitbéli elvet követték, mely szerint az

őszövétség (és az olvasmány rendszerint az őszövétségből van) ígéretei, próféciai Krisztus urunk evangéliumában teljednek be. A válaszos zsoltár a felolvasott őszövétségi ige egy mozzanatát visszhangozza, vagyis lényegében ez is az adott evangélium egy konkrét „prófécija”. Az alleluja verse általában az evangélium egy verse, így ez a részlet is az evangéliummal harmonizál. A szentlecke viszont, amolyan „kakukktójásként” kilóg egy kissé a logikai sorból, mert annak olvasásában a szent páli és az ún. katolikus levelek felolvasásának folyamatosságát tüzték ki célul, s nem ezeknek az evangéliummal való harmonizálását. Ez a rendszer jelentős segítség mind a papnak, mind az ünneplésen résztvevő híveknek, hogy könnyebb legyen megérteni, azon a vasárnapon az Úr mit akar velünk közölni. •

Március 19. Szent József,

a Boldogságos Szűz Mária jegyese

Gesztesy András

Született körülbelül Kr.e. 30 előtt és elhunyt valószínűleg Kr. után 25 körül. Foglalkozása tekton, ács, kemény anyagokkal foglalkozó építőmester. Jézus Krisztusnak nevelőapja, Szűz Mária jegyese és férje. A Biblia szerint Dávid királynak elszegényedett távoli leszármazottja. Amikor Mária megkapja az istenanyaságnak örömhírét, József, aki feltehetően idősebb ember, talán özvegy, már Mária jegyese. Mint igaz ember és a törvény tisztelője, tapintatosan titokban akarja elbocsátani áldott állapotban levő jegyesét, angyali intésre mégis magához veszi Máriát, akit „nem ismer meg”, amit az világra

nem szüli gyermekét. A népszámlálás miatt elviszi Máriát Betlehembe, jelen van Jézus születésénél. Lukács evangéliuma szerint, ott van Jézusnak a templomban való bemutatásakor, (*a felajánlott szerény áldozati adományból arra lehet következtetni, hogy szegény ember volt*). A napkeleti bölcsek látogatása után Egyiptomba menekíti a Szent Családot, melyet Heródes halála után visszavisz Názáretbe. Még ott találjuk Józsefet a tizenkét éves kori Jézussal kapcsolatos jelenetben, aki Máriával együtt aggódik, keresi és megtalálja a kamasz Jézust, aki aztán hazatér velük Názáretbe és engedelmeskedik nekik. Jézus nyilvános működése idején már feltehetően nincs az élők sorában. Röviden ez az, amit tudhatunk Szent Jó-

zsefről az evangéliumok alapján, melyek mindenestül Jézusra, a Messiásra koncentrálnak.

A legkülönbélebb famunkások, fapágók, erdészek, ácsok, asztalosok, bognárok, koporsókészítők, kádárok védőszentjüknek tekintik az ács Szent Józsefet. De spirituálisabb szempontok miatt közbenjárását kéri a jegyesek, ifjú házaspárok, családok (*mint a Szent Családról való gondoskodótól*), a haldoklók / hiszen boldog lehetett az, akinek halálos ágyánál Jézus és Szűz Mária imádkoztak és segítettek. Segítségét kéri még házépítéskor és reménytelen ügyekben annak, aki a legnehezebb helyzetben is megtalálta az üdvös kivezető utat. A 20. században Szent József a munkásság védőszentje lesz. Az

Egyház útmutatása szerint a Szüzanya-nyát illető hüperdulia (*különleges megkülönböztetett tisztelet*) után, Szent Józsefet a protodulia, az elsődleges tisztelet övezi.

Szent József a Szent Család védelmezője és gondviselője. Emellett a gyermek és fiatal Jézust szavával és példájával bevezeti az ószövetségi vallási közösség, a Törvény, a felnőtt férfi fellépésének a világába.

A liturgia könyörgései jól foglalják össze Szent Józsefnek a szerepét. Az egyetemes könyörgések az ő közbenjárását kérik az egész Egyházért, mint olyannak, aki a kicsi egyház, Mária és Jézus gondviselője volt. Hogy az emberiség vezetői az ő bevált bölcsességével vezessék saját nagy családjaikat, a népeket. Hogy a Mária és József által megteremtett názareti otthon kedves, meghitt és békés öröme töltse el család

ládjaink életét. Hogy Szent József hite, egyszerűsége és Istenbe vetett feltétlen bizalma legyen a családapák eszményképe. Hogy a munkás Szent Józseffel együtt tartsuk szentnek és üdvösnek mindennapi, sokszor monotonnak és hiábavalónak látszó munkánkat. És hogy jó halálunk legyen, mint ahogy neki adott boldogságot a halálos ágyon Mária és Jézus szerető jelenléte. •

Nagy Ernő karnagy hatvan éves

Ivasivka Mátyás

Az ilyesfajta évfordulókra szokták mondani: hihetetlen! Hiszen a „közel múltban” (*a '70-es évek elején*) robbant be városunk zenei életébe az alig huszonevesekből álló Spirituálé Együttes, melynek alapítói: Szabó Szabolcs és a 2009. február 6-án hatvanadik életévét betöltött Nagy Ernő. Közel négy évtized! A budapesti muzsikusközösségből származó karnagy, középiskolai tanár Baranya (*Komló*), majd a hazai kórusmozgalom egyik fellegváraként emlegetett Pécs város meghatározó személyisége lett, már réges-rég a Liszt – díj jogos várományosa.

A komlói gimnázium után, ahol már kezdettől figyelemre méltó országos szintű eredményeket ért el, városunkban, a Széchenyi István Gimnázium-

ban és Szakközépiskolában folytatta tevékenységét. Olyan tanintézményben, ahová elsősorban műszaki érdeklődésű diákok jártak, akikkel idehaza és külföldön zenetagozatos iskolák növőjét felülmúló elismeréseket szerzett. Eközben a Spirituálé Együttes Komlón, majd ismét Pécsen ismertette meg hallgatóságával az afro-amerikai folklor kincseit. Tizenöt évig a nagy hírű Mecsek Kórus karnagyja teendőit is ellátta, ezzel méltóképpen folytatta elődei, Hegyi József és Tillai Aurél ez irányú munkáját.

Éppen tíz esztendeje többszöri hívásomra a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumába – utódomként - helyeztette át magát. Az ezután következő esztendőket Nagy Ernő munkássága mintegy négy évtizedének koronáját jelentik. Hazai és nemzetközi díjak sorozata a Laudate Kórusal, fiúénekkarával (*a tavalyi keszthelyi Helikon*

ünnepségeken 48 kórus legjobbjai lettek!), „kis zenetudósaival” 2006-ban a kárpátmedencei Bartók Zenei Műveltségi Verseny második, egy évvel később a Kodály emlékére rendezett megmérettetés első helyezettei voltak.

Időközben (1999-ben) újjáélesztette az Agócsy László által alapított, majd a pártiktatúra „jóvóltából” megszüntetett pécsi Ferences Szeráfi Kórust. Iskolájában népdalversenyek, osztályéneklési vetélkedők, színvonalas karácsonyi zenés áhítatok követik egymást.

Nagy Ernő karnagy úr neve ismerősen cseng nem csupán a környező, hanem a távolabbi régiókban is. Egyházzenei tolmácsolásai elsősorban a gregoriánus és a kortárs szerzők vonatkozásában etalon értékűek.

Isten adjon neki eredményes további esztendőket, családjá, tanítványai, kórustagjai és a pécsi-baranyai zeneszeretők körében! •

ORSZÁGOS NÉPDALÉNEKLÉSI VERSENY A MAGYAR CSERKÉSSZÖVETSÉG SZERVEZÉSÉBEN

Tizennyolcadik alkalommal rendezte meg a Magyar Cserkészszövetség országos daléneklési versenyét február 14-én Budapesten, a Ciszterci Szent Imre Gimnáziumban. A rangos szakemberekből álló zsűri elnöke Hegedűs Judit cserkész-tiszt, világhírű operaénekesünk, Simándy József özvegye volt.

A VI. pécsi Cserkészkerületből hárman szereztek értékes helyezést: Dergez Domonkos arany, Buda Noémi és Dergez Dorottya ezüst fokozatot ért el. Mindhárman a pécsi 10. sz. P. A. R. csapat tagjai. A dekoratív oklevél mellé könyveket, CD-eket, táborozáshoz való felszerelési tárgyakat kaptak jutalmul a versenyzők. •

Énekelt Janus Pannonius versek

Ivasivka Mátyás

Köszönet a Teremtőnek. Köszönet // Janus Pannoniusnak...

Ez a mottó szerepel az új Janus CD-n. Lapunk június 5-i számában tanulmányt közöltünk Janus Pannonius költészete és a zene címmel. Ebben szót ejtettünk arról, hogy Janus költeményei majd' félezer évig árvák maradtak; nem akadt zeneszerző, aki méltó dallamot komponált volna a nemes veretű jambusokhoz, disztichonokhoz. Aztán a XX. század közepétől megindult a Janus-megzenésítések sorozata. Hogy csupán az élen járó magyar komponistákat, Kodály Zoltánt, Bárdos Lajost, Halmos Lászlót, Farkas Ferencet vagy a pécsi Tillai Aurélt és Várnai Ferencet említsük; egymás után igyekeztek pótolni évszázadok mulasztását. És most újabb, szinte váratlan folytatása támadt a nagy elődök ilyen irányú törekvéseinek.

Ritkaság számba menő, jelentős zenei esemény helyszíne volt a pécsi Bazilika 2008. december 9-én este, mely részben Janus Pannonius októberi újratemetéséhez, részben az adventi kulturális esemény-sorozathoz kapcsolódott. Első nemzetközi hírű költőnk, a Pécsi Egyházmegye XV. században élt, 26. püspökének megzenésített költeményei szólaltak meg a kitűnő Misztrál Együttes kezdeményezésére. Már a megjelentek nagy száma (a főhajó alsó részében ülőhely sem akadt) jelezte, hogy nem mindennapi eseményről van

szó. S akik jelen lehettünk, nem csalódtunk! A jórészt korhú hangszerkísérettel megszólaltatott 20 Janus-vers a legjelesebb magyar költők (így a pécsi Csorba Győző) átültetésében (néhány darab eredeti latin nyelven is hallható volt) meggyőzően idézte fel az európai reneszánsz kultúra kiemelkedő hazai terméseit, melyek természetesen módon léptek kapcsolatba a mai populáris kultúrában elterjedt, a fiatalok részére ismerős ritmizált szövegmondással anélkül, hogy valamiféle anakronisztikus stíluskeverékké silányultak volna. A színes összeállítás a bemutató végén CD-n is kapható volt, tetszetős, stílusos kivitelben. A megzenésítők közt örömmel hallhattuk a pécsi Lakner Tamás és Fenyvesi Béla (mindketten a Székiáltó Együttesből) egy-egy kompozícióját. A genius loci, azaz a hely szelleme (hiszen néhány méternyire voltak a püspök-költő sírjától) különös atmoszférát biztosított. Az előadók a megkapó műsor végeztével levonultak a sírhoz, koszorút helyeztek el, közben itt is tolmácsoltak Janus - megzenésítéseket. Felejthetetlen este volt!

Nem hallgathatjuk el azonban néhány kompozíció gyengéit sem. Jele-sül a helyes magyar prozódia, vagyis a szöveg- zenei hangsúlyok egybeesésére, illetve a rövid és hosszú szótagok szinkronjára utalunk. Elsősorban a sorozat egyik legszebb dallamú darabjára, a Janus verseit magában foglaló „Mikor a táborban megbetegedett” c. alkotásra célzunk. Egyetemista hallgatóimmal nem kevesebb, mint 11 je-

lentős, illetve „bocsánatos bűn”-nek minősíthető prozódiai elégtelenségre akadunk. Ismeretes, hogy már Kodály és Bárdos is megoldotta a külhoni, illetve magyar időmértékes (skandálható) verseknek anyanyelvünk hangsúlytörvényeit (a hangsúly itt mindig az első szótagra esik) figyelembe vevő megzenésítését. Az itteni Janus-adaptációnál ez nem mindenütt járt eredménnyel. A CD-n sajnos több helyen, amúgy „magyarosan” ejtik a költő melléknevét: nem jánuszt, hanem januszt mondanak. Latin tanáraink, de főleg a Janus-versek fordításában élen járó Kossuth-díjas Csorba Győző óta intettek bennünket e kétes értékű, helytelen „magyarítástól”. A latin nyelv nem használta az a-, csupán az á magánhangzót. Mindezeket leszámítva kitűnő, színvonalas, hiánypótló gesztus volt az énekelt Janus-versek ősbemutatója a pécsi Bazilikában, ill. a CD megjelentetése.

Zárógondolatként: Elsősorban miben lehet példaképe a több, mint félezer esztendővel ezelőtt élt és alkotó poéta a mai fiatalságnak? Legfőként abban, hogy – számos előtte és utána munkálkodóhoz hasonlóan – az európai kultúra egyik vagy másik fellegvárába ment tanulni, tapasztalatokat gyűjteni, hogy aztán hazájába visszatérve nemzete javára fordítsa az odakint szerzett szellemi kincseket. És e téren Janus Pannonius Széchenyi István, Kodály Zoltán, Szent-Györgyi Albert vagy Serédi Jusztinián bíboros méltó előde, követendő életmodellje!... •

MÁRIA RÁDIÓ

FM 94,6 PÉCS

Fiamat, csak megbecsülik

Marian Cozma (Madárka) emlékére

(1982-2009)

Bognár Attila

Ahogy Pilinszky sohasem tudta feledni azt a franciát, a foglyot, úgy azt hiszem nem tudjuk feledni e kitűnő tehetségű sportembert Marian Cozmát. A nyitott koporsó Bukarest utcáin mindenkit kijózanított, aki azt gondolta volna egy brazil szappanopera kettőszázhuszonötödik részébe csöppent. És azt gondolná az ember vége ennek a borzalomnak. Kiderült, hogy mészárlás történt. Anatómiai precízséggel ölt a gyilkos. Még mielőtt valaki is azt hinné, hogy elszabadult a pokol, mi már a Golgota óta tudjuk. Évenként prédikálni szoktam Andorka Eszterről, arról az evangélikus lelkésznről, aki köztiszteletnek örvendett budapesti gyülekezetében és azontúl. Segített, felkarolt mindenkit, akit csak tudott, befogadott, istápol. Egyik neveltje ölte meg. Élt harminchárom évet. Azért szoktam az ő életét prédikálni, hogy megértsük a kereszt titkát élni azt jelenti kockáztatni. Mindent. Még az életünket is. A minap kezem ügyébe került egy karácsonyi árnyjáték, amit ő írt. Ebben a kis játékban a farkas és a csiga beszélget. A farkas értetlenkedik, amiért a csiga nem fél tőle. Pedig ő a rettenetes farkas. A csiga örömmel mondja el a farkasnak, hogy ne búsuljon, ha mindenki utálja is őt, egy valaki biztosan nem, aki hamarosan megszületik, aki a végtelen szeretet és meghívja a farkast menjen vele Betlehembe. Hogy végül a farkas eljutott-e Betlehembe, nem szól a fáma. Az élet írta történetek nem mesék. Gyorsan kijózanít bennünket. Vasárnap délelőtt a hírportálok már ezt írták: „Az MKB Veszprém KC 26 éves beállása, Marian Cozma a kórházba szállítást követően veszítette életét. Žarko Šešumot, a csapat 23 éves szerb válogatott játékosát és irányítóját szintén késszúrások érték, őt élet-

veszélyes állapotban szállították a veszprémi kórházba. Súlyos sérülésekkel került kórházba Ivan Pešič is, a csapat 19 éves horvát válogatott kapusa.„ Ami utána történt az emberiségből példás. Megsírattuk ezt a derék fiatalembert. Az édesapja azt mondta, hogy a fiát jobban szerették Magyarországon, mint Romániában. A Nemzet Televíziója (Duna TV) szolgálata által Marian Kozma temetését végigkísérhettük azon a pénteken, amikor a gyászszertartásra és a temetésre került sor.

Összeszorul a szív. Hol van a nemzeti-etnikai alapon való egymásnak feszülés? Egy nagyszerű román játékos veszítette az életét, védelmében egy horvát és egy szerb kézilabdás szenvedett életveszélyes sérüléseket. Sőt még azt is hozzá kell tenni, hogy az egyik szerb játékos mentette meg horvát csapattársa életét, amikor a súlyos sérültet hátán vitte be a kórházba. Védtelenség, kiszolgáltatottság az egyik oldalon, együttérzés, szeretet a másik oldalon, és aljas gyilkolás, kegyetlenség a harmadik oldalon. Az események csendes szemlélőiként, kortörténeti tanúkként sunyi módon lapítunk. Megúsztuk. Nem az én gyerekemet, unokámat, férjemet, feleségemet. Az amerikai boszorkánykonyhákból kilépő önálló életre kelt kegyetlen valóság feletti kontroll látszólag kudarcot vallott. A rend őre nem szól bele az eseményekbe. A horror nap mint nap felülírja magát brutális történeteivel. Mert ahol Isten nincs, ott szükség és nagy baj van. Eltűnnek a korlátozások, a határok és helyette kerítések, kordonok emelkednek, biztonsági hálózatok, őrző-védő szolgáltatások busás jövedelemre tesznek szert, mert profiljukat szorongásainkra és félelmeinkre alapozzák. A maffia, legyenek azok drogbárók, vagy prostituáltakat futtatók, üzérkedők vagy

haszonlesők, uralkodni akarnak, basáskodni. Számukra a munka teher.

A szinopszis evangéliumokban szereplő gonosz szőlőművesek példázatát idézem magam elé. (Mt 21,33-46, Mk12, 1-12, Lk 20, 9-19) Megelőlegezett bizalom rajzolódik ki. A meg egyezés fair play játékszabálya: ami engem illet meg az az enyém, amiben megegyeztünk az a tiéd, te vagy a bérlő, én a bérbeadó. A viszonyok tiszták. Hogy közben dolgoznak-e vagy sem, nem szól a történet, de a szüret idejére vérszemet kapnak. A gazda követeivel történeteket figyelmeztetésül szánták. Olvasson az idők jeleiből. Csak a mihez tartás végett, legyen már tisztában ki az úr. Lukács evangélista szerint az egyik szolgát, akit ura a bérletért küld, megverték, a másikat megverték és meggyalázták, a harmadikat megsebesítették és kidobták. „Mit tegyek?”- tépelődik a gazda, mintegy magában keresve az esetleges hiányosságot. A jó viszony mindennél többet ér. Szót kell érteni a munkásokkal. És ekkor meglepő elhatározásra jut: elküldi szeretett fiát, őt talán meg fogják becsülni. Ismert a Fiú sorsa. Ahogyan a szőlőművesek kegyetlenül lemészárolják a gazda szeretett gyermekét, úgy taszítja el magától a kereszt titkában az ember a názáreti Jézust, a világ üdvözítőjét, hogy elhagyatottan elszenvedje a kínhalált a Golgotán. Ezek a szőlőművesek nem gonoszok, hanem gyilkosok. Az apa haragja ezek után érthető. Elpusztítja őket, a szőlőt pedig olyan szőlőműveseknek adja, akik méltók a feladatára.

Marian Cozma édesapja, Petre Cozma erkölcsi nagyság. Azt mondta az apa: „Ne gyújtsd fel az erdőt egy száraz ágért, hanem inkább ültess fákat, hogy az erdő újra növekedhessen. Ha a két éves unokám abba a

korba ér, elhozom ide Veszprémbe, hogy ő is kézilabdázzon.”

Megszoktad Marian, mert a sportban, a játékban is vannak szabályok és

törvények, hogy van bíró. Csak vártad, vártad, hogy lefújják azt a kegyetlen viadalt azon az éjszakán, ami nem játék volt, amihez szoktál, amire élet-

edet tetted fel. A Bíró nem szólt bele, csak vigyáz a Madárra, hogy szárnya ne sérüljön, amikor e kalitkába zárt létből kiröppen •

Látni, láttatni, cselekedni

Schmidt Pál

Okos és okoskodó emberek időnként megpróbálják megfogalmazni, hogy mi az értelmiség, ki az értelmiségi ember, és mit jelent az írástudók felelőssége? Lássunk néhány meghatározást. Az értelmiség: „a társadalomnak szellemi munkával foglalkozó, magasabb végzettségű, műveltebb rétege”; „jobbára felsőfokú végzettségű, szellemi munkát végző, tudományos műveket, irodalmi és művészeti alkotásokat létrehozó társadalmi réteg”; „a társadalomnak az a rétege, amelynek tagjai szellemi munkával tartják fenn magukat”; „a műveltségük, szellemi képességeiknél fogva valamely közösségben vezető szerepet játszó személyek összessége”.

Ezek alapján a diploma nem feltétele az értelmiségi létnek, felmerül viszont ehhez a köz életére kiható tevékenység kívánalma. Egyes szómagyarázatok hangsúlyozzák is: értelmiségi az, aki a hivatásán, a napi munkáján felül képes és hajlandó a társadalmi lét összefüggéseiben gondolkodni; aki felelősséget érez a szűkebb környezetén túlmenően is azért, hogy az összefüggések keresésére, meglátására másokat is segítsen; aki felelősséget érez a nagyobb közösség megmaradásáért és boldogságáért. Mondják, hogy ezen belül az írókat még külön kötelezettség is terheli, mert megkapták a szólás kegyelmét. Aki többet kapott születésekor a tarsolyába, annak többet is kell abból a világba visszafordítania.

A felsoroltakból összefoglalóan talán kiszűrhető az, hogy értelmiségen elsősorban az iskolázás útján megszerzett műveltséggel, kulturális igénnyel és szellemi fogékonysággal munkálkodó, a társadalmi élet átfogó kérdései iránt

is érdeklődő és közéleti szerepet vállaló személyek összességét értjük.

El is várja a társadalom az intelligens embertől – foglalkozásának magas szintű művelésén túl –, hogy rendelkezzen a problémalátás tehetségével, alkotókészséggel, bővítsen és terjesszen a tudományos ismereteket, továbbá fogalmazza meg a jövő útját, a távlati célokat. Elvárja tőle még a mintaadást, az érték közvetítést s a közösségi teherválasztást is, de főképpen azt, hogy lásson, és megvilágító erővel láttasson is!

Jelenkori demokráciánkban az értelmiség e széles feladatkörnek nem felel meg, igaz, már előtte sem tudott. Korrajz felvázolásához megkísérlek kórlapot írni. Tudjuk, az értelmiség nem homogén, szakmailag humán, műszaki, agrár-, gazdasági, művészeti stb. részre tagolódik. Ezekből valamennyire elkülönülve él és dolgozik még a politikai szerepet vállaló osztály, a maga politikusi elitjével. E csoport feladata (lenne) a különböző szakmai elitnek társadalmilag hasznosítható gondolatainak politikai akarattá formálása és törvényhozói döntések alapján történő megvalósítása. Az ugyanis történelmi tapasztalat, hogy ahogy azelőtt sem, a politika most sem igazi szakértelmiségi játékter.

A társadalmi rendszerváltozás hozta új lehetőségekkel az értelmiségi elit nem élt, kevesen igyekeztek közülük a politikai küzdőterre. A középszerűek inkább törekedtek, mivel a szerényebb posztokon állóknak a politikai pálya valamiféle kiugrási lehetőséget és anyagi előrelépést jelentett. A vezető értelmiségiéknél ez a szempont nem játszott szerepet. Persze a kimagasló szakmai eredményesség ritkán jár együtt politikusi tehetséggel. És az is igaz, hogy a politika inkább enged soraiba irányít-

ható, alkalmazkodó díszpintyeket, mint saját meggyőződésükhöz ragaszkodó szellemi kiválóságokat. Mindemellett szerepzavar, ha a tudós politikusnak képzelet magát, és az is baj, ha a politika nem a közösség számára legjobb megoldásokról, hanem csupán a hatalomról szól. Márpedig a politikában nálunk láthatóan a hatalom megtartása lett az elsődleges cél, mely mellett az igazság, az érték és az erkölcs háttérbe szorult. És nem alakult ki egészséges arány a tudomány, a gazdaság és a politika érdek- és értékrendszerének érvényesülése között.

Miután a kiemelkedő elmék közül sokan, túl sokan nem vállaltak szerepet új életkörülményeink kiépítésében, most már talán későn jön a felismerés: ezzel arra ítélték saját magukat, hogy náluk ostobább emberek – elfoglalva a politika hatalmi pozícióit – irányítják őket, és persze mindnyájunk életét. És nem csak a lelkesedő újak! Azok is, akik korábban aktívak voltak a Párt oldalán, s a régi rendszer haszonélvezői voltak. Az utóbbiak, átmenetileg kissé hátrébb húzódva ugyan, de maradtak, majd elszemtelenedtek, hisz érdekük volt saját múltjuk és – befolyásuk őrzésével – jelenük védelme. Mi volt a sok tanult ember otthonmaradásának az oka? Talán restség, talán a politikától való intellektuális távolságtartás, de a kórlap megírásához személyiségük bugyraiba mélyebben kell belenyúlunk.

Majd két emberöltőnyi kommunista agymosás nyomán az értelmiség gerince megpuhult. Az önálló cselekvés esetleges kedvezőtlen következményeitől való félelem és az 1956-ot követő megtorlások emléke bénítólag hatott, s csaknem mindenki egyszerű túlélésre rendezkedett be. Az észemberek visz-

szahúzódtak tudományuk elefántcsonttornyába. Nem is találták helyüket azon kívül, a társadalom életében, ott, ahol korábban szinte meghatározó

lása a legutóbbi időben? A szilárd morális és intellektuális talaj immár végképp kicsúszott a szellem emberének lába alól, nem tud, de nem is nagyon

fennkölt gondolat is csak elveszette szédeleg.

Ébresztő! A szellemi elit nem mentesülhet e felismerés felelőssége alól: az ország csúszik egyre lejjebb, mert az észérvek és a reális javaslattevők évtizedek óta kisebbségben vannak az országra irreális elképzeléseket erőltetőkkel szemben. Ez Kádár idején is így volt, és ma sincs másképp. Nem teledhet ránk mindig a hataloméhes politika, melynek egyetlen igazi célja művelőinek jóléte. Ezért csorog a szegény ország minden pénze némely párthoz, illetve szélhámosok kezébe. Száz és száz jel mutat arra, hogy ezért jutott a sír szélére az ország, s – kicsiben, itt a házunk táján – ezért látszik kudarcba fúlni a pécsi EKF álom is. Üzenet szól hát az értelmiségnek: nem hagyhatja magára a társadalmat. Vállalnia kell a küzdelmet a sötétséggel, de ne hódoljon be semmilyen politikai hatalomnak. Saját fórumain és műhelyein keresztül kell erőt felmutatnia. Ne az egyik vagy a másik pártot szolgálja, hanem hazáját, nemzetét. Hatékony szerepvállalása és példamutató magatartása nélkül elképzelhetetlen a kibontakozás. •

„ az értelmiség közösségi élete és közösségteremtő ereje már a múlté. A brutalitás és faragatlanság előretörése közepette saját kulturális igénye és általános szellemi érdeklődése is megkopott.

szerepet töltöttek be. A munkáshatalom osztályharcos ideológiája földig rombolta tekintélyüket és az addig követésre méltónak tartott munkásságukat, eszméiket, életvezetésüket. Napjainkra pedig az általánossá vált pénz hatalom értékeli le az értelmiségi elit jelentőségét. Nem is tudom, negyven év torz, romboló hatású gondolatvilága ártott-e annyit a történelem során kialakult műveltségünk értékrendjének, mint a pénznek egyedüli értékévé vá-

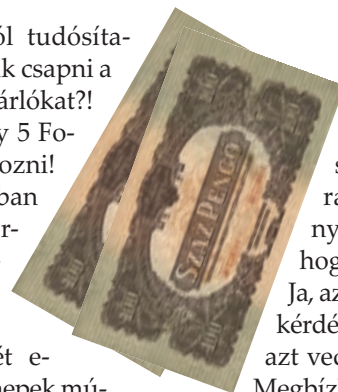
nézetekből fakadó kérlelhetetlen megosztottság, a táborok között húzódo átjárhatatlan törésvonal és az intolerancia mások véleményével szemben. Mindezt tetézi a politika színpadán félelmetesen eldurvult vitakultúra, helyesebben a kulturált, sőt bármilyen párbeszéd teljes hiánya. Tények és érvek elvesztették értéküket, helyükre indulatok léptek, s az ellenfélből felnégyelnivaló ellenség lett. Ebben a közegben az értelem szülte bármely

„havi kétszáz pengő fixszel...”

Takács Gábor

„A pénztártól való távozás után felszólamlásnak helye nincs!” felirat figyelmeztette helyzetét komolyságára régebben a vásárlót a pénztárnál. A vásárlás alapvetően egy igazságos szerződést jelent: a vásárló a megvásárolni szándékozott áruért pénzbeli ellenértékkel fizet. A betyárbecsület is azt kívánja, hogy senki ne járjon rosszul: a vásárló kapja meg, amit akart, a kereskedő pedig ne haljon éhen. Amiről persze mindig szó van, az maga az áru! Ne legyen pocsek, bővli, hanem értékálló, használható termék. Más tézisa, ha az embernek egyszer használatos gépjárműre, horgászcsizmára, vagy téli kabáttra van szüksége. Az aktuális hírek a fogyasztóvédelemre háruló egyre na-

gyobb munkahalmazról tudósítanak. Csak nem be akarják csapni a kereskedők a tisztas vásárlókat?! Pedig ők is tudják, hogy 5 Forintért is meg kell dolgozni! Az áruk értéke azonban manapság roppant gyorsan, majdhogynem vilámgyorsan változik, ahogy a minőségük is. Egyes termékek értékét erősen befolyásolja az ünnepek múlása. Így a szaloncukor karácsony előtt nagyobb értéket képviselt, mint 4 nappal később. Ja, biztosan megfeledektem az idő múlásáról, amit persze már a régi görögök is szárnyasnak tituláltak, jelezve annak szokásos sebességét! Alighanem hasonló ütemben változik a termékek minősége is, erre utalnak a

kigyózó sorok és a sorok elejéről érkező magasabb hőfokú vitafoszlatnyok az áruházak vevőszolgálatainál. Ki mit garantál? A kereskedők annyit, hogy eladnak; a vevők, hogy vásárolnak és fizetnek. Ja, az áru – hát igen az egy nagy kérdés, hogy azzal mi lesz! Csak azt vedd meg, ami tényleg kell! Megbízható, tartós árukat vegyél, a többire borítsunk fátylat, mert majd megtapasztalod, hogy a szólásszabadságod a pénztártól való távozás után erősen csökken, mert már szavakat sem találsz a történetekre! A többi meg úgy is ajándékként megadatik neked! Jó vásárlást! •

„Keleten a helyzet változatlan”

Takács Gábor

A Vatikán 2009. január 15-én elítélte a Gáza övezetben történt a polgári lakosság jogának megsértését, a harcoló felek ugyanis a civil lakosságot használták fel élő pajzsként. Celestino Migliore érsek a Vatikán állandó ENSZ megfigyelője New Yorkban, a világszervezet székhelyén szólalt fel és nem csak a Gáza övezetben történekről beszélt, hanem felidézte a korábbi hasonló eseményeket is, melyek a Kongói Demokratikus Köztársaságban és a szudáni Dárfúrban történtek. Rá két napra az izraeli Hadsereg fehér foszfort használt az ENSZ iskola bombázásakor. Természetesen ugyanúgy történt,

ahogy a Sivatagi Vihar hadművelet során: először alkalmazták, majd letagadták, aztán beismerték. Olmert miniszterelnök jogi védelmet ígért a hadsereg tisztjeinek: nem hozza nyilvánosságra a hadműveletet végrehajtó katonai személyzet névlistáját.

A palesztin lakosság elleni brutális támadás okán több országból feljelentették Izraelt a Hágai Nemzetközi Büntetőbíróságon. Kiderült az is, hogy Izrael nem írta alá a Hágai Nemzetközi Büntetőbíróságot létrehozó egyezményt, így nem tekinti annak határozatait sem érvényesnek. A nemzetközi egyezményt aláíró országokban azonban érvényesek a bíróság ítéletei, tehát, amennyiben az izraeli hadsereg tisztjei belépnek

egy ilyen országba, ott eljárás alá vonhatják.

A háború örületében igen csak érvényesnek kell lenni, hogy az erőszak heve ne kerítse hatalmába a katonai és állami vezetőket. A foszfor élő erővel szembeni használatát a nemzetközi egyezmények nem véletlenül tiltják. Hasonlóan a napalmhoz, ez az anyag is elképzelhetetlen kínokat okoz az embernek.

A humanitárius katasztrófa a Gáza övezetben nem pusztán a fegyverek használatában ténylegesül. Ez éppen azokban a fejekben kezdődik, ahol a gyermekek elleni foszfortámadás gondolata megszületik. •

A Pécsi Dóm freskói és kincstára

ifj. Vadász István fotóinak kiállítása

1962-ben született meg az a gondolatom, hogy fényképekben örökítem meg a pécsi Székesegyház annak idején kezdődő, jelentős restaurálási folyamatot megelőző freskóinak - és egyben kincstárának anyagát.

Maga a folyamat 1962-től 1968-ig tartott. A freskók restaurálását Szentesi Róza és Illés János végezte. Dr. Cserháti József megyéspüspök úr megbízásából készítettem el a restaurálás fénykép dokumentációját. Ekkor megvolt az a kivételes lehetőségem is, hogy a restaurált, eredeti nagyságú képeket közelről megörökíthessem. Cserháti püspök úr egy muzeális értékű pécsi egyháztörténeti gyűjteményt is létre kívánt hozni. Ezért, szintén az Ő megbízásából, 1970-től 1973-ig a kincstárat fényképeztem, - az általam készített diákat a gyűjtemény katalógusában akarta elhelyezni. Sajnos, erre már nem került sor.

1962 és 1973 között a restaurálásról és a kincstárról a püspök úr engedélyével

3200 felvételt készítettem. Színes alapanyagra készült diasorozatokat 1973-ban kétszer is bemutattam a nyilvánosság számára.

Felvételeim 1962-től 1968-ig ORWOCHROM UK 17 DIN-es filmre készültek, 1970-től 1973-ig AGFACHROM UK 18 DIN-es filmeket használtam. Az ORWO filmeket magam hívtam elő, az AGFA filmeket Bécsben, az Agfalaborban hívtam elő. Ezek a felvételek tehát régiek, - 1973 óta képeim most kerülnek újra a nyilvánosság elé.

Tisztelettel szeretnék köszönetet mondani a kiállítás létrehozásáért:

**MAYER MIHÁLY
megyéspüspök Úrnak
és DR. NÉMETH PÉTER
PTE ÁOK dékán Úrnak.**

Továbbá köszönöm CZULÁK SZILVIA informatikus mérnökasszonynak (aki a színes diapozitívek digitalizálását

és színcorrekcióját készítette), KITTKÁNE BÓDI KATALIN Oktatástechnikai Csoportvezető asszonynak, DR. ZÁGONY RUDOLF tanár Úrnak (Ő készítette a képek alatti szövegek angol és német nyelvű fordítását), DR. OLASZ ISTVÁN irodalomtörténész

Úrnak (aki segítséget nyújtott a képek magyarnyelvű szöveges mellékleteinek elkészítésében).

Valamint a nem élők közül

DR. CSERHÁTI JÓZSEF megyéspüspök Úrnak, DR. FARKAS JÓZSEF kanonok, a székesegyházi plébános Úrnak, DR. HERGENRÖDER MIKLÓS kanonok, sekrestyeigazgató, karnagy, zeneszerző Úrnak, MÁRTON DÉNES kanonok Úrnak, VÉGH MÁRIA asszonynak, DR. SZÁSZ JÁNOS fotóművész Úrnak.

A restaurált freskók: Székely Bertalan, Lotz Károly, Andreä Károly és Beckerath Mór freskói

Kincstár: kódexek (a XIII. században készült pécsi Missale és a IV. században készült hainburgi Biblia)

Ötvösmunka: kelyhek, szentségmutató, pásztorbot, olajoskorsó, elől viteli kereszt, érseki kereszt

Textíliák: Klimó György, Girk György, Dulánszky Nándor, Zichy Gyula pécsi püspökök miseruhái. (Brüsszeli csipke, ókeresztény ornátus, színarany kazula, mitrák)

Mayer Mihály megyéspüspök Úr egyetértésével és engedélyével, most ezen a kiállításon szeretném önöknek bemutatni a sokak által nagy becsben tartott képeimet a Pécsi Dóm freskóiról és kincstáráról.

ifj. Vadász István

**A kiállítás megtekinthető
a Pécsi Tudományegyetem
Általános Orvostudományi Kar
aulájának galériáján,
2009. március 9-től – március 29-ig,
Pécs, Szigeti út 12.**

Magamról

13 éves koromban kezdtem el fényképezni, egy 6x9-es Agfa Box géppel. Az első felvételeim a Mecseken készültek, az autóversenyen. Komolyan fényképezni egy 6x6-os Reflex géppel kezdtem el, édesapámtól tanultam meg a fényképezés és a labormunka alapjait. Ő rendszeresen vett részt kiállításokon, és aszt szeretne volna, hogy a fia is ott legyen. Így lettem ifj. Vadász István, édesapám id. Vadász István. Ezekkel a megkülönböztető nevekkkel vettünk részt a további kiállításokon.

1954-ben beléptem a Mecseki Fotóklubba, édesapám invitálására, hiszen ő többek között alapító tagja volt.

Középiskolás koromban rendszeresen részt vettem a kiállításokon és volt olyan évem, amikor 14 első díjat hoztam

haza. Ezeket az eredményeket természetesen amatőr kiállításokon értem el. Ezért az iskolában kedvezményeket kaptam, így például elnézték, hogy a Székesegyházat fényképezem. Ezek mellett nemzetközi kiállításokon is megbecsülésben volt részem, itt is folytattam a díjak és elismerések szerzését.

Későbbiekben 1968-ban kidobtak a Mecseki Fotóklubból, mert „klerikális” témával foglalkoztam. Így szabadúszóként folytattam tovább a művészi képek készítését és a Székesegyház fotografálását.

Ugyanis az a véleményem, hogy a fotózás egyedi látásmódra ad lehetőséget, a perc töredékében kell a lényeg, a szépséget, a finomságot megragadni.

ifj. Vadász István

A MiZo Pécs 2010 női kosárlabda csapatát működtető Pécsi Női Kosárlabda Kft., az 1000 éves Pécsi Püspökség támogatásával, tisztelettel meghívja Önt

2009. március 25-én, 19.00 órai kezdettel,
a PÉCSI SZÉKESEGYHÁZBA

a Pécsi Női Kosárlabda Utánpótlás Alapítvány javára szervezett jótékonysági orgonaestre.

A jótékonysági esemény fővédnöke és beszédet mond:

MAYER MIHÁLY megyéspüspök

A jótékonysági orgonaesten közreműködik:

SZAMOSI Szabolcs orgonaművész;

További közreműködők:

KUTI Ágnes, KOMÁROMI Kornélia, KOPJÁR Anikó - *szoprán*,
BENKE József, MOLNÁR András - *tenor*; BECK László 30Y - *dob*

EGYHÁZMEGYEI SPORTNAP

**Gyere el, ha szereted
a mozgást és a sportot!**

Március 14-én szombaton egyházmegyei sportnapot szervezünk a pécsi Református Kollégium Tornacsarnokában, ahová minden- 7 és 18 év közötti diákot nagy-nagy szeretettel várunk!

Lesz ping-pong, foci, kosárlabda, akadályverseny...

Ha kedvet kaptál a jó társasághoz, mókához és kacagáshoz, akkor feltétlen gyere!

A sportnap végén a díjakat a MIZO-Pécs Kosárcsapat lányaitól veheted át.

Információ és jelentkezés
a sajtoiroda@ordinariat.hu
címen, a 72/513-056,
30/630-8066-os
telefonszámon.

*Ünnepeljük 1000-en,
1000 góllal, egyházmegyénk
1000. születésnapját!*

Emléktábla avatás

2009. március 14-én Pécsen a Collegium Seraphicum (*volt ferences kolostor*) falára a vértanúhalált halt Páter Köröstyös Imre Krizosztom ofm., ferencesrendi szerzetes születésének 100. évfordulója alkalmából emléktáblát helyezünk el. Az ünnepségre tisztelettel meghívjuk. Krizosztom atya mártíromságáról. P. Kálmán Peregrin emlékezik meg.

PROGRAM

11 órakor szentmise a Ferences plébánia templomban majd az emléktábla leleplezése, megáldása, koszorúzása.

A Coll. Seraphicumban kötetlen beszélgetés, a rokonokkal, ismerősökkel, fényképek és video-vetítés segítségével.

Megidézzük Páter Köröstyös Imre Krizosztom példa értékű életét és mártírhalálát. Az ő sorsa, példamutató élete, mindent átszövő hite, kötelességtudata, híveiért, a rábízottakért érzett felelősségérzete, igaz magyarságtudata mindannyiunk számára követendő minta.

Gyalogos zarándoklat Máriagyúdre

*Emmauszi tanítványként
menjünk együtt a gyűdi úton!*

IDŐPONT: 2009. MÁJUS 23.

PROGRAM:

8.00

indulás II. János Pál pápa útjától - FEMA parkoló

13.00

érkezés a máriagyúdi kegytemplomhoz,
zarándokok fogadása

14.00

bűnbánati szertartás, gyónási lehetőség,
ismertető Máriagyúdról

15.00

szabadtéri szentmise

16.00

zarándokok elbocsajtása

Legyünk minél többen, hogy elmélyüljön bennünk az összetartozás, az egységtudat, és az a tapasztalat, hogy számíthatunk egymásra! Imádkozzunk együtt egyházmegyénk lelki megújulásáért.

Infomráció kérhető:

72/513-056; 30/630-8066-os telefonszámon,
vagy e-mailben a sajtoiroda@ordinariat.hu címen.

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE EZER ÉVES ÉVFORDULÓJÁN
2009. AUGUSZTUS 23-ÁN,

egy megismételhetetlen zenei esemény részese lehetsz!
Ezt az ezer évet ezer hanggal szeretnénk ünnepelni,
hogy majd örömét ezerfelé szórja szét!
Ezért invitálunk az „ezrek” közé

MAHLER:
8. ESZ-DÚR („EZREK”)
SZIMFÓNIAJÁNAK ELŐADÁSÁRA!

HA SZÍVESEN ÉNEKELNÉL EGYÜTT
A LEGNAGYOBB ELŐADÓI APPARÁTUSSAL
A LEGNEVESEBB KÓRUSOKKAL
A LEGJOBB HANGÚ SZÓLISTÁKKAL
A LEGNAGYOBB SZABADTÉRI SZÍNPADON,

és ha felkeltette érdeklődésedet ez az izgalmas,
nagyszabású koncertprogram,
akkor jelentkezz a Bazilika Mozart Kórusánál meghallgatásra!

TELEFON: 06 20 5323 761

Nem kell mást hoznod magaddal
csak a tisztán csengő hangodat és kottaolvasási tudásodat!

ÜNNEPELJ VELÜNK!

1000 éves a pécsi egyházmegye

PROGRAMOK Március

4. **Katolikus Általános Iskolák Sporttalálkozója,**
Mohács, Boldog Gizella Kat. Ált. Isk.
7. **Seniorok miséje - Siklós**
8. **A Pécsi Egyházmegye története 4/3. - Mecseknádasd (14.00)**
10. **Népszerűsítő előadás Fedeles Tamás: A pécsi egyházmegye a középkorban**
- Pécs, Dómmúzeum (18.00)
12. **Előadás a Pécsi Egyházmegye ezer évéről Fazekas Orsolya:**
A középkor és a barokk kor vallásos élete - Siklós (19.00)
14. **Szemeyei Mihály halálának 100. évf.+oltármegáldás - Regöly**
Egyházmegyei sportnap - Pécs, Református Kollégium (9.00-16.00)
17. **Előadás a Pálos Rend történetéből - Pécs, Dómmúzeum (18.00)**
19. **Szent József nap - Szekszárd, Szent József Kat. Isk.**
- 20-21. **Gyógyító imanap - Görcsöny**
Lelkigyakorlat (3 nap) - Villány
21. **Iparosok Napja - Pécs, Bazilika (10.00)**
22. **Zenekari mise - Pécs, Ferences templom**
Szent József napi szentségimádás és búcsú - Potony
25. **Gyümölcsoltó Boldogasszony - lelki adoptáció - Siklós**
Szigetvári esperesi kerület zarándoklata - Máriagyúd
- 25-27. **Nagyböjti lelkigyakorlat - Bátaszék**
- 27-28. **Egyházközségi lelkigyakorlat - Kővágószőlős**
- 27-29. **Nagyböjti lelkigyakorlat - Dombóvár**
Nagyböjti lelkigyakorlat - Szekszárd
29. **Egész napos szentségimádás - Villány**
Rózsafüzér-társulatok találkozója - Kővágószőlős
31. **Gyűrűmegáldás jegyeseknek - Szekszárd**

Információ: Egyházmegyei Sajtóiroda Telefon: 72/513-030 E-mail: sajtóiroda@ordinariat.hu